

Personer som är blinda

Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet 2021

Antal svarande: 90

Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Databesamling har skett 2017, 2019 och 2021.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under vintern 2023 och våren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Databesamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för databesamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med stöd av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, december 2023.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?	5
Internet	6
Använder du internet?	6
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?	6
Vad av detta använder du?	7
Vad är din inställning?	7
Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?	9
Har du haft vårdmöten via internet?	9
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?	10
Smart telefon	11
Har du tillgång till en smart telefon?	11
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	11
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	11
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?	11
Dator	13
Har du tillgång till en dator i ditt hem?	13
Hur kunnig är du på att använda en dator?	13
Hur tycker du det är att använda dator?	13
Har du några hjälpmedel till din dator?	13
Surfplatta	15
Har du tillgång till en surfplatta?	15
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?	15
Hur tycker du det är att använda surfplatta?	15
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	15
Bakgrundsvariabler	17
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	17
Vilken är din könstillhörighet?	17
Är svenska ditt första språk?	17

I vilket län bor du?	17
I vilken typ av ort bor du?	18
I vilken typ av boende bor du?	18
Får du hjälp av någon i din vardag?.....	18
Bor du tillsammans med någon?.....	18
Vilken är din högsta avslutade utbildning?	19
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	19
Vilken inkomst har du per månad?	19
Hur fick du information om den här undersökningen?	19

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Svar	Procent	Antal
ADD	3	3
ADHD	1	1
Afasi	2	2
Autismspektrum (Autism, Asperger)	7	6
Bipolär	2	2
Blind	100	90
CP	3	3
Demens, Alzheimer	1	1
Depression	8	7
Dyslexi	2	2
Dyskalkyli, matematiksvårigheter	2	2
Döv, barndomsdöv	1	1
Döv, vuxendöv	1	1
Dövblind	8	7
Epilepsi	8	7
Grav hörselnedsättning	7	6
Grav synnedsättning	19	17
Hjärnskada, förvärvad	2	2
Huvudvärk, migrän	8	7
Kommunikationssvårigheter	3	3
Koncentrationssvårigheter	7	6
ME/CFS (Kroniskt trötthetssyndrom)	3	3
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	11	10
Läsvårigheter	1	1
Minnessvårigheter	10	9
MS	4	4
Parkinson	3	3
Räknesvårigheter	2	2
Rörelsehinder, finmotorik	10	9
Stroke	3	3
Schizofreni, psykossjukdom	1	1
Självförtroende/självkänsla, bristande	8	7
Skrivsvårigheter	3	3
Social rädsla	2	2
Språkstörning, DLD	1	1
Svårt att förstå	1	1
Svårt att lära mig nya saker	2	2
Svårt att komma igång eller avsluta saker	10	9
Svårt att sitta	4	4
Svårt att behålla fokus på en uppgift	4	4
Talsvårigheter	2	2
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	2	2
Ångest	7	6
Annan	4	4

Internet

Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	97	73
Nej	3	2
	Totalt	75

Tycker du att det är svårt att använda internet?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	32	20
Det är svårt att söka information	35	22
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	67	42
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	65	41
Det är svårt att förstå innehåll	19	12
Det är svårt med lösenord	29	18
Det är svårt för att design och utformning är störande	37	23
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	51	32
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	3	2
Annat	13	8

Har du svarat nej - att du inte använder internet: Varför använder du inte internet?

Svar	Procent	Antal
Det är för svårt	100	1

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	73	49
Nej	27	18
	Totalt	67

Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	10	7
Blogg, läser andras	21	15
Facebook	63	45
Instagram	13	9
Snapchat	4	3
Dejtingtjänster	7	5
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	59	42
Musiktjänster, till exempel Spotify	65	46
Kartor och vägvisning	27	19
Spela spel	7	5
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	61	43
Titta på Youtube	54	38
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	18	13
Lyssna på radioprogram	80	57
Lyssna på poddar	62	44
Läsa dagstidning	28	20
Köpa biljetter till resor	38	27
Köpa biljetter till evenemang	34	24
Boka tider till sjukvården	28	20
Boka tider till tandvården	14	10
Mobilt BankID	72	51
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	20	14
Swish	65	46
Betala räkningar	69	49
E-handel, köpa saker via internet	58	41
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	76	54
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	37	26
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	68	48
E-post	90	64

Vad är din inställning?

Biljetter

Svar	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	33	24
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	36	26
Inget av alternativen passar mig	31	22
	Totalt	72

Boka tider till vården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	16	10
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	55	35
Inget av alternativen passar mig	30	19
	Totalt	64

Boka tider till tandvården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	13	9
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	49	35
Inget av alternativen passar mig	38	27
	Totalt	71

Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	61	40
Det är svårt att använda Mobilt BankID	20	13
Inget av alternativen passar mig	20	13
	Totalt	66

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	17	12
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	20	14
Inget av alternativen passar mig	62	43
	Totalt	69

Betala räkningar via internet

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	43	29
Det är svårt att betala räkningar	40	27
Inget av alternativen passar mig	18	12
	Totalt	68

E-handla

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	26	18
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	47	33
Inget av alternativen passar mig	27	19
	Totalt	70

Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?

Svar	Procent	Antal
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	87	52
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	68	41
Capio Online, CapioGo	3	2
KRY	7	4
Min Doktor	2	1
Dr24	5	3
Annan	8	5

Hur tycker du att 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	51	26
Den är svår	39	20
Jag har ingen uppfattning	10	5
	Totalt	51

Hur tycker du att 1177 e-tjänster, där man behöver logga in, fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	37	14
Den är svår	53	20
Jag har ingen uppfattning	11	4
	Totalt	38

Har du haft vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja, före Corona-pandemin	10	7
Ja, under Corona-pandemin	14	10
Nej	83	60
Vet inte	1	1

Vårdmöten via internet

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	38	5
Jag undviker om möjligt att boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	23	3
Inget av alternativen passar mig	38	5
	Totalt	13

Känner du dig trygg/säker med vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	13	9
Till viss del	13	9
Nej	24	16
Vet inte	49	33
	Totalt	67

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	36	26
Till viss del	49	35
Nej	14	10
Vet inte	1	1
	Totalt	72

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	92	68
Nej	8	6
	Totalt	74

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	49	33
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	35	24
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	12	8
Jag kan inte alls använda en smart telefon	1	1
Vet inte	3	2
	Totalt	68

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	42	28
Varken lätt eller svårt	39	26
Svårt	16	11
Vet inte	3	2
	Totalt	67

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	75	45
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	17	10
Nej	8	5
	Totalt	60

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din smarta telefon

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	2	1
Förstoring	2	1
OCR-program	26	14
Ordprediktion	6	3
Punktskriftsdisplay	37	20
QR-scanner	13	7
Röststyrning	52	28
Skärmläsningsprogram, Voice Over	91	49
Stavningskontroll	20	11
Tal till text	26	14
Talsyntes/uppläsningsprogram	39	21
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	35	19
Annat	9	5

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	97	72
Nej	3	2
	Totalt	74

Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	55	37
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	31	21
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	10	7
Jag kan inte alls använda dator	3	2
	Totalt	67

Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	43	30
Varken lätt eller svårt	43	30
Svårt	13	9
Vet inte	1	1
	Totalt	70

Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	83	54
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	14	9
Nej	6	4
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	2	1
Vet inte	2	1

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din dator

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	2	1
Förstoring	10	6
OCR-program	34	20
Ordprediktion	3	2
Punktskriftsdisplay	78	45
QR-scanner	5	3
Röststyrning	7	4
Skärmläsningprogram, typ Jaws, Vocie Over	88	51
Speciell mus	3	2
Speciellt tangentbord	3	2
Stavningskontroll	26	15
Tal till text	3	2
Talsyntes/uppläsningprogram	64	37
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	28	16
Annat	7	4

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	26	19
Nej	72	52
Vet inte	1	1
	Totalt	72

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	26	15
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	19	11
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	7	4
Jag kan inte alls använda surfplatta	19	11
Vet inte	29	17
	Totalt	58

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	33	6
Varken lätt eller svårt	50	9
Svårt	17	3
	Totalt	18

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	63	10
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	19	3
Nej	19	3
	Totalt	16

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din surfplatta

Svar	Procent	Antal
Förstoring	12	2
OCR-program	6	1
Punktskriftsdisplay	18	3
Röststyrning	41	7
Skärmläsningprogram, Voice Over	76	13
Stavningskontroll	18	3
Tal till text	24	4
Talsyntes/uppläsningprogram	29	5
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	18	3
Annat	18	3

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
Under 16 år	2	1
16–24 år	3	2
25–34 år	11	7
35–44 år	10	6
45–54 år	23	14
55–64 år	26	16
65–75 år	16	10
76 år eller äldre	10	6
	Totalt	62

Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	55	29
Kvinna	45	24
	Totalt	53

Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	94	63
Nej	6	4
	Totalt	67

I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	18	12
Uppsala län	11	7
Södermanlands län	2	1
Östergötlands län	5	3
Jönköpings län	3	2
Kronobergs län	2	1
Kalmar län	2	1
Gotlands län	2	1
Skåne län	37	24
Västra Götalands län	6	4
Värmlands län	2	1
Västmanlands län	2	1
Gävleborgs län	2	1
Västerbottens län	5	3
Norrbottnens län	5	3
	Totalt	65

I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	68	44
Mindre samhälle	22	14
Landsbygd	11	7
	Totalt	65

I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	36	23
Bostadsrättslägenhet	28	18
Villa, hus	33	21
Servicelägenhet	3	2
	Totalt	64

Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	48	30
Nej	52	33
	Totalt	63

Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	38	11
Personlig assistans	10	3
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	45	13
God man/förvaltare	7	2
Anhörig/närstående	31	9
Annat	31	9

Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	52	34
Nej	48	31
	Totalt	65

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	90	28
Barn under 18 år	6	2
Hemmaboende barn över 18 år	13	4
Bor med mina föräldrar eller en förälder	6	2

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	8	5
Gymnasium	20	13
Gymnasiesärskola	2	1
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	12	8
Folkhögskola	14	9
Högskola/Universitet	44	29
Annan	2	1
	Totalt	66

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	35	22
Arbetslös	3	2
Pensionär	32	20
Sjukskriven	3	2
Sjukersättning/Förtidspensionär	27	17
Daglig verksamhet	2	1
Studerar	10	6
Annat	2	1
Vet inte	2	1

Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
0 kronor	3	2
1- 4 999 kronor	2	1
5 000 – 9 999 kronor	9	6
10 000 – 14 999 kronor	21	14
15 000 – 19 999 kronor	11	7
20 000 – 24 999 kronor	15	10
25 000 – 29 999 kronor	8	5
30 000 – 49 999 kronor	15	10
50 000 kronor eller mer	3	2
Jag vill inte svara på den frågan	14	9
	Totalt	66

Hur fick du information om den här undersökningen?

Svar	Procent	Antal
E-post	77	51
Facebook	12	8
Vän/närstående	2	1
Min organisation	29	19
Annat sätt	6	4

